

Камінська Марина
студентка 4 курсу
спеціальності «Менеджмент»
Науковий керівник: **Покотильська Н.В.**,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Термін "інвестиція" походить від латинського слова "invest", що означає "вкладати". Існують різні визначення цього поняття. Так, у монографії "Інвестиції", підготовленою Нобелівським лауреатом з економіки У. Шарпом разом з іншими американськими вченими, визначається, що в широкому розумінні "інвестувати" означає "розстатися із грошми сьогодні для того, щоб одержати більшу їхню суму в майбутньому" [6].

Аналогічне визначення цього терміна подано в монографії "Основи інвестування", підготовлено Л. Гітманом і М. Джонком: "Інвестиція — це спосіб розміщення капіталу, який повинен забезпечити заощадження або зростання капіталу". За цими визначеннями, інвестиції являють собою всі форми забезпечення розвитку підприємства, пов'язані зі збільшенням суми вкладеного капіталу [5].

Динаміка інвестицій є тим фундаментальним параметром відтворювального процесу, який відображає загальну пропорцію, у який суспільство розподіляє доступні йому ресурси між поточним споживанням й завданнями свого виживання в майбутньому.

З погляду відтворювальної функції у інвестиційному процесі можна виділити такі завдання: забезпечувати заміщення спрацьованих чинників виробництва й тим самим підтримувати стабільність надходження в господарський обіг насамперед відтворювальних ресурсів, а також створювати нові можливості росту й збільшення реального багатства [3].

Природно, що виконувати вказані завдання інвестиції можуть винятково за наявності відповідного інвестиційного потенціалу. Але сьогодні ми зіткнулися з ситуацією, коли у більшості вітчизняних підприємств цей потенціал майже відсутній. У зв'язку з цим виникає надактуальне завдання, яке полягає в тому, щоб, з одного боку, побудувати надійну інвестиційну систему формування потенціалу, а з іншого, забезпечити його безперервний розвиток в поєднанні із потоками різного відтворювального призначення на інноваційних засадах. Цілком природно, що позитивні зрушення в цьому напрямку істотно опосередковуються наявністю відповідного науково-практичного інструментарію щодо розбудови інноваційної моделі розвитку, про яку вже тривалий час йдеться на різних рівнях національної економіки, і насамперед вмонтуванням в її структуру дієвого організаційного механізму інвестиційного оновлення вітчизняних підприємств. На нашу думку, інвестиційний потенціал відображає вартісну характеристику інвестиційних можливостей та привабливості підприємства, що вимірюється сукупністю інвестиційних ресурсів і забезпечує задоволення матеріальних, фінансових, інтелектуальних потреб відтворення і розвитку капіталу [4] .

Під час дослідження сутності інвестиційного потенціалу підприємства зроблено висновок, що його не можна розглядати без визначення його місця в системних взаємозв'язках з економічним, ринковим і виробничим потенціалами та загальним потенціалом підприємства. Без відображення таких залежностей інвестиційний потенціал виступає лише як сукупність фінансових ресурсів для здійснення інвестиційної діяльності. Базисом формування загального потенціалу підприємства є економічний потенціал, оскільки він забезпечує тісні соціальні, виробничі та економічні взаємозв'язки потенціалів різних рівнів.

Ефективне використання та розширення виробничого потенціалу можливе лише під впливом взаємодії інвестиційного та інноваційного потенціалу. А їх ефективне поєднання інтегровано у потенціалі підприємства. Ринковий потенціал визначає рівень конкурентоспроможності підприємства.

Для його підвищення необхідно проводити оновлення асортименту продукції, що випускається, технологічне переобладнання, маркетингові дослідження. Все це потребує використання та розвитку існуючого інвестиційного потенціалу підприємства.

Інвестиційне середовище характеризується обсягом та структурою мобілізованих та використовуваних потенційних та реальних інвестицій із внутрішніх та зовнішніх джерел. Розглянуті фактори розвитку інвестиційного потенціалу підприємства впливають на нього комплексно та взаємопов'язано. Основною метою накопичення інвестиційного потенціалу на підприємстві є фінансове забезпечення потреб підприємства у необхідних інвестиційних активах та оптимізація їх за критерієм ефективності результатів інвестиційної діяльності.

Отже, ефективний розвиток інвестиційного потенціалу підприємства передбачає врахування таких принципів: розгляд підприємства, як відкритої системи; врахування базових стратегій операційної діяльності підприємства; підприємницький стиль стратегічного управління; відображення інвестиційних переваг підприємства перед конкурентами; використання результатів технологічного процесу в інвестиційній діяльності; орієнтація на врахування рівня інвестиційного ризику під час прийняття стратегічних рішень; відображення альтернативності стратегічного інвестиційного вибору [2].

Розвиток потенціалу відображає тенденції довгострокової ефективності формування інвестиційного потенціалу. Своєю чергою саме розширення обсягів інвестиційного потенціалу визначає його використання та структуру.

Отже, розвиток інвестиційного потенціалу підприємства відображає не тільки його поточний стан, а й перспективи розвитку підприємства з урахуванням впливу на нього можливостей зовнішнього середовища, ризику та загрози інфляції [1].

Успішний розвиток інвестиційного потенціалу залежить від багатьох критеріїв, а саме: інвестиційної поведінки (що опосередковує вибір

інвестиційних проєктів, характер і ризик прийняття інвестиційних рішень), інвестиційної активності (яка дозволяє кількісно оцінити споживання інвестиційного потенціалу в основний та оборотний капітал у розрахунку на одного працівника і загальних витрат на виробництво), інноваційної активності (визначається через обсяг вкладень в НДДКР, реалізацію інноваційної продукції, розмір капіталізованого НДДКР-активу, який збільшує балансову оцінку власного капіталу), економічне зростання (яке відображає кількісну зміну значень модифікованої рентабельності інвестиційних ресурсів, фінансової рентабельності, чистого приведенного доходу, вартості підприємства, економічної доданої вартості, рівня капіталізації підприємства).

Список використаних джерел

1. Єфименко Н. А. Формування інвестиційного потенціалу на підприємствах машинобудівного комплексу. Інвестиції: практика та досвід. 2011. № 9. С. 17–21.
2. Деренко О. М., Заборовський В. П., Покотильська Н. В. Інвестиційний клімат регіону та його вплив на розвиток аграрного виробництва. Економіка та управління АПК: зб. наук. праць. Біла Церква, 2010. Вип. 4 (81). С. 106-109.
3. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посібник. К.: ЦНЛ, 2012. 352 с.
4. Покотильська Н. В. Проблеми інвестиційної діяльності в Хмельницькій області. Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Сталий розвиток економіки». Хмельницький. 2011. 3/5. С. 96-100.
5. Ястремська О. М. Інвестиційна діяльність промислових підприємств. Х.: Інжек, 2014. 486 с.
6. Шарп У., Александер Г., Бейли Дж. Інвестиції. М. : ИНФРА-М, 1997. XII, 1024 с.